

<p>ELY-keskus, <i>Ekologiset yhteydet ja viherverkosto</i></p> <p>Ekologisia verkostoja käsittelevässä erillisselvityksessä on tunnistettu useita luonnon ydinalueita, joista vain osa on esitetty kaavakartalla. Suojelualueiden ja pienialaisten luontokohteiden esittäminen luontoarvot -kaavakartalla ei edistä ekologisen kestävyys turvaamista. ELY-keskus esittää myös muiden merkittävien ydinalueiden osoittamista luontoarvoja käsittelevällä yleiskaavakartalla.</p> <p>Ekologisia yhteyksiä ja virkistysyhteyksiä, sekä yhteystarpeita osoittavia, osin suhteellisen samansisältöisiä merkintöjä on osoitettu pääkartalla useita. Esittää pohdittavaksi merkintöjen yhtenäistämistä ja yksinkertaistamista. Mikäli samalla merkinnällä osoitetaan sekä ekologista että virkistysyhteyttä, tulisi kaavamääräyksen sisältö kattaa mainitut erityispiirteet. Esimerkiksi kuntakeskuksen halki osoitetun eteläpohjoissuuntaisen koko kunnan kattavan ohjeellisen ekologisen ja virkistysyhteyden kaavamääräyksestä ei ilmene sen tärkeä merkitys ekologisenä yhteytenä, jolla on ainakin osittain myös maakunnallista merkitystä. Kaavamerkinnän kuvauksen lisäksi ELY-keskus suosittelee suunnittelumääräyksiä täydentämistä alue- tai yhteysarvoja turvaavilla määräyksillä.</p> <p>Ekologisia yhteyksiä käsitteleviä merkintöjä on osoitettu sekä pääkartalla että luontoarvoja käsittelevällä yleiskaavakartalla. Ekologisen verkoston yhteyksien kriittisimpien kohtien esittäminen myös pääkartalla on yhdyskuntarakennetekonaisuuden kannalta perusteltua. ELY-keskus suosittelee, että ekologisten yhteyksien merkittävyys esitetään kaavakartoilla ohutta katkoviivaa havainnollisemmin.</p> <p>Aineiston esitystavan teemamaisuuden ja kokonaisuuden hahmottamisen vuoksi on tärkeää, että ekologista verkostoa koskevan aineisto esitetään kokonaisuudessaan luontoarvoja käsittelevällä kartalla.</p>	<p>Esitetään laajat yhtenäiset metsäalueet selitteellä <i>Yhtenäiset laajat talousmetsät</i> (viherverkostoselvityksessä luonnonydinalueet) Kohteiden tarkempi kuvaus on viherverkostoselvityksessä (Hollolan kunta Strategisen yleiskaavan viherverkosto, Ramboll Finland Oy, 20.4.2020).</p> <p>Lisätään ekologisia yhteyksiä ja virkistysyhteyksiä koskevat merkinnät ekologia-arvot yhdistelmä merkintänä.</p> <p>Määräyksiin kirjoitetaan tiettyjen alueiden tai kohteiden erityispiirteet erikseen.</p> <p>Merkintöjä selkeytetään</p> <p>Luonnonarvot esitetään kokonaisuudessaan samalla kartalla. Luontoarvoja esittävään karttaan lisätään ekologiset verkostot.</p>
<p>ELY-keskus, <i>Kulttuuriympäristö</i></p> <p>Ajantasaisen, tasalaatuisen ja vertailukelpoisen tiedon saamiseksi on jatkossa tarpeen ohjelmoida kunnan rakennusinventointien päivitys- ja täydennystarpeet.</p> <p>Kaavaselostukseen tai sen liitteeksi esitetään lisättäväksi selkeä koonti, jonka perusteella on yhdistettävissä kaavakartan merkinnät ja tieto karttaan esitetyistä alueista ja kohteista, sekä inventointi johon tieto perustuu.</p>	<p>Merkitään tiedoksi</p> <p>Selvitysraportin lisäksi kaavan liitteeksi on lisätty numeroitu kartta, jossa on kohteiden numerointi ja numeroon liittyvät tiedot. Tiedoissa ovat aiempien inventointien tiedot sekä tieto inventointilähteestä. kustakin kohteesta.</p>

<p>ELY-keskus <i>Kaupan sijoittuminen</i></p> <p>Kaupan ohjausta vaikutusten arviointeineen ei ole mahdollista sivuuttaa strategisessa yleiskaavassa.</p> <p>Vähittäiskaupan suuryksiköiden sijoittumista tulee yleiskaavalla ohjata siten, että</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) suunnitellulla maankäytöllä ei ole merkittäviä haitallisia vaikutuksia keskusta-alueiden kaupallisiin palveluihin ja niiden kehittämiseen; 2) alueelle sijoittuvat palvelut ovat mahdollisuuksien mukaan saavutettavissa joukkoliikenteellä ja kevyellä liikenteellä; sekä 3) suunniteltu maankäyttö edistää sellaisen palveluverkon kehitystä, jossa asiointimatkojen pituudet ovat kohtuulliset ja liikenteestä aiheutuvat haitalliset vaikutukset mahdollisimman vähäiset. (MRL 71b §) <p>Maakuntakaavan ohjauksen ja tehdyn selvityksen perusteella tulee strategisessa yleiskaavassa osoittaa tavoiteltavat kaupan volyymit ja ohjata kaupan sijoittumista yhdyskuntarakenteen ja palveluiden saavutettavuuden kannalta tarkoituksenmukaisesti Hollolan eri taajamissa.</p> <p>Kaavaluonnoksessa esitettyä kaupan yleismääräystä esitetään harkittavaksi uudelleen. Epäselväksi jää, mitä kaavatasoa tarkoitetaan, miten, millä menettelyllä ja kenen toimesta on tarkoitettu arvioitavaksi paikallisen ja liikenteen tuoman ostovoiman riittävyys. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan kaavan sisältövaatimukseen liittyviä kysymyksiä ei voi siirtää lupamenettelyn yhteydessä selvitettäväksi.</p>	<p>Kaupan ohjausta on lisätty kaavaehdotukseen kaupan selvityksestä saatujen johtopäätösten mukaisesti. Kaupan vaikutuksia on arvioitu suhteessa muuhun yhdyskuntarakenteeseen ja liikenteeseen.</p>
<p>ELY-keskus <i>Miekkio – kehitysaluerajaus</i></p> <p>Kaavaluonnoksessa Miekkioon on osoitettu kehittämisaluerajauksella nykyrakenteeseen nähden laaja, asumisen ja työpaikkojen alueena kehitettävä osa-alue. Miekkion alueelta on tehty kaavataloudellinen tarkastelu (13.3.2020), jonka luonnos on kaava-aineistossa. Kyseinen tarkastelu on tehty vain työpaikkanäkökulmasta ja kehittämisaluerajaukselta huomattavasti suppeammalta alueelta. Kehittämisalueen tavoitetta tai tarkoitusta, tai siitä aiheutuvia vaikutuksia ei ole kuvattu kaavaselostuksessa. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan Lahden kaupunkialueen kautta kuljettavan ja moottoritiehen rajautuvan alueen tiivistämistä voimakkaampi kehittäminen on vaikutuksiltaan vähintään seudullinen kysymys. Jo pelkästään työpaikka-alueen kaavataloudellisesta tarkastelusta ilmenee mm. todennäköinen tarve liikenneväylien parantamiseen ja tarve uudelle moottoriteliittymälle. Tämänhetkisen tiedon ja suunnittelutilanteen perusteella alueen kehittäminen edellyttää nyt tehtyä kattavampia selvityksiä ja arvioiteja vaikutuksista, mikä on syytä todeta myös kaavaselostuksessa. Kaava-aineiston perusteella alueen merkitsemistä kaavaan kehittämisalueena tuleekin arvioida</p>	<p>Kehittämisalue merkintä muutetaan Miekkion alueella selvitysalueeksi. Aluealueella tarkastellaan jatkossa työpaikka-alueen lisäksi asuinalueen tiivistämis- ja laajentamismahdollisuuksia.</p>

<p>uudestaan. MRL:ssa oikeusvaikutteisissa yleis- tai asemakaavoissa käytettävä kehittämisalue-merkintä on tarkoitettu alueille, joilla voidaan toteuttaa ajallisesti rajattuja projektiluonteisia hankkeita. ELY-keskus ehdottaa tässä suunnittelutilanteessa alueen merkitsemistä esimerkiksi selvitysalueeksi kehitettävän alueen sijaan.</p>	
<p>ELY-keskus <i>Vesikansa - rantarakentaminen</i></p> <p>Lähtökohta taajamaan liittyvän ranta-alueen suunnittelusta asemakaavalla pysyvään asutukseen on perusteltua. Ratkaisun perustelujen kuvaus on selostuksessa vielä varsin niukka. Myös muutoksen vaikutukset, mukaan lukien mm. sosiaaliset vaikutukset, verrattuna nykyiseen loma-asutusta ohjaavaan rantaosayleiskaavaan täydentynevät kaavaehdotusvaiheeseen.</p>	<p>Ranta-alueen ratkaisussa on huomioitu alueelta saatu palaute. Kesällä 2020 on tehty kysely ns. Sorvasen alueen rantakiinteistöjen omistajille ranta-alueen muuttamisesta asemakaavalla pysyvään asutukseen. Lisäksi on otettu huomioon Vesijärven suojelu ja toisaalta alueen verkostojen rakentamisen hinta.</p>
<p>ELY-keskus <i>Kierrätyspuisto / jätteenkäsittelyalue</i></p> <p>Maakuntakaavan valmistelu seudullista jätehuoltoa ja kiertotaloutta palvelevaa aluetta koskien sekä siihen liittyvät selvitykset ja vaikutusten arvioinnit tulee ottaa yleiskaavan jatkosuunnittelussakin huomioon. Strategisen yleiskaavan päivityksessä esitettävän uuden maankäytön osalta tulee varmistaa, että jätteenkäsittelyalueen ja asutuksen välille jää riittävä etäisyys.</p> <p>Ekologinen yhteystarve Koivusillanjoen ympäristössä tulee yleiskaavassa merkitä jatkumaan myös jätteenkäsittelyalueen ohi.</p>	<p>Jätteenkäsittelyaluetta koskevat selvitykset ja kunnanhallituksen antama lausunto vaihemaakuntakaavan ehdotuksesta otetaan huomioon ja esitetään alue edelleen selvitysalueena. Selvitysalueen asemakaavoituksessa on huomioitava että, alueelle ei tule loppusijoittaa vaarallisia jätteitä ja merkittäviä määriä maamassoja. Alueelle tutkitaan mahdollisuutta sijoittaa kiertotaloutta ja jätteenkäsittelyä pääsääntöisesti teollisuushalleissa harjoitettava yritysalue. Jätteenkäsittelyalueen suoja-alueet ympäristöhaittojen varalta sijaitsevat selvitysalueen sisällä. Selvitysalueen raja on tarkistettu vastaamaan Päijät-Hämeen vaihemaakunta kaavassa esitettyä rajausta seudullista jätehuoltoa ja kiertotaloutta palvelevaa aluetta koskien.</p> <p>Koivusillan joki on esitetty osana ekologista yhteyttä.</p>
<p>ELY-keskus <i>Liikenne</i></p> <p>Uusien liikenneväylien yhteystarpeiden ELY-keskus ei näe, että mikään esitetyistä uusista tieyhteyksistä perustuisi maantieverkolliseen tarpeeseen, joten ne tulisi jo tässä vaiheessa esittää kunnan katuverkkoon kuuluvina väylinä.</p> <p>Kaavaselostuksessa ei ole esitetty joukkoliikenteen ja kestävien liikkumismuotojen toimintaedellytysten edistämisen tueksi eri kulkumuotojen vyöhyketarkastelua, joka voisi olla havainnollinen tarkastelutapa suhteessa yhdyskuntarakenteen laajenemismuotoihin.</p> <p>Liikenteen osalta vaikutusten arviointi on puutteellinen. ELY-keskus esittää liikenteellisten vaikutusten arvioinnin täydentämistä erityisesti kaupan osalta.</p>	<p>Uudet tieyhteydet, jotka palvelevat vain kunnan sisäistä paikallista liikennettä merkitään katuyhteyksinä.</p> <p>Lisätään liikenteen vyöhyketarkastelut kaavaselostukseen.</p> <p>Vaikutusten arviointiin lisätään liikenteen osalta vaikutusten arviointi.</p>

<p>ELY-keskus <i>Kaavalle asetettujen tavoitteiden toteutuminen</i></p> <p>Kaavan teknisten ominaisuuksien kehittäminen myös digitaalisessa ympäristössä käytettäväksi on kiitettävä tavoite ja ennakoi hyvin jo tunnistettuja kaavoituksen kehittämisen tarpeita ja odotettavissa olevaa kehitystä.</p> <p>Strategisen kaavan päivityksen perustuminen uusiin väestöennusteisiin auttaa purkamaan ylimitoitusta ja kohdentamaan ja ajoittamaan toimenpiteet yhdyskuntarakenteen ja kuntatalouden kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla.</p> <p>Kaavalle asetettujen tavoitteiden sisältö ja toteutuminen jää osittain vielä epäselväksi. Kaava-asiakirjoista ei ilmene, miten ampuma-alueiden ja asutuksen tavoitteiden yhteen sovittamista on päivitystyön yhteydessä käsitelty, tai mitä on tarpeen yhteen sovittaa.</p> <p>Strategisten liikennejärjestelmien yhteensovittamisesta jäävät epäselviksi.</p> <p>Miekkion tiivistämisen edellytyksiä on selvitetty työpaikka-alueen osalta, mutta kaavassa esitetyn kehittämisalueen tiivistämistä laajempi laajuus ja sisältö herättävät kysymyksiä.</p>	<p>Merkitään tiedoksi</p> <p>Merkitään tiedoksi</p> <p>Melualueet on päivitetty nykysojausten mukaisiksi. Uutta asutusta ei laajenneta melualueille.</p> <p>Liikenteen osalta on tehty tarkastelu. Työssä päivitetään seudullisen liikennemallin ennustetilanne valmisteilla olevan strategisen yleiskaavan tämän hetken maankäyttö- ja liikenneverkkotietojen perusteella. Päivitetyt ennusteen avulla tunnistetaan merkittävimmät liikenteeseen, liikkumiseen ja kulkutapoihin liittyvät vaikutukset.</p> <p>Alue merkitään selvitysalueeksi ja aluerajausta tarkennetaan.</p>
<p>ELY-keskus <i>Kaavamerkinnät ja määräykset</i></p> <p>Kaavamerkintöjen selkeyteen ja jatkuvuuteen etenkin ekologisten- ja viheryhteystarpeiden osalta esitetään kiinnitettäväksi huomiota.</p> <p>Mikäli Lahden uusi kehätie valmistuu ja otetaan käyttöön yleiskaavaprosessin aikana, voidaan nyt uutena esitetty valtatie esittää olemassa olevana.</p>	<p>Merkitöjä tarkennetaan</p> <p>Vt 12 merkitään olemassa olevan valtatie</p>
<p>ELY-keskus <i>Vaikutusten arviointi</i></p> <p>Tehtyjen muutosten perustelut ja niiden vaikutusten arviointi on tässä vaiheessa esitetty niukasti. Vaikka kaavaselostus ei olekaan itsenäisenä juridinen asiakirja, kuten kaavakartta- ja määräykset, on sillä kaavaratkaisujen asianmukaisuutta ja oikeudellisuutta arvioitaessa juridista merkitystä. Jatkosuunnittelussa esitetään kuvattavaksi selkeämmin etenkin kaikki tämän kaavan päivityksen</p>	<p>Kaavaselostusta on täydennetty muutosten osalta sekä vaikutusten arvioinnin osalta.</p>

<p>yhteydessä tehdyt muutokset sekä niiden taustalla olleet tavoitteet, selvitykset ja perustelut. Vaikutusten arvioinnissa keskeistä on peilata niitä kaavan päivittämisen tavoitteisiin ja yleiskaavan sisältövaatimukseen, ja arvioinnin kohdentaminen ympäristövaikutuksiin, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut, kuten liikenteelliset vaikutukset.</p>	
<p>ELY-keskus</p> <p><i>Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutuminen</i></p> <p>1. Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen Strateginen yleiskaava toteuttaa tavoitetta pääosin hyvin. Jatkosuunnittelussa tulee ohjata kaupan sijoittumista ja täsmentää. Miekkion kehittämisen tavoitetta ja sisältöä.</p> <p>2. Tehokas liikennejärjestelmä Hollolan alueella sijaitsee valtakunnallisesti merkittäviä tie- ja raideliikenteen väyliä, jotka on otettu asianmukaisesti huomioon. Yleiskaavan päivityksessä esitetyn maankäytön vaikutukset valtakunnan liikenneverkkoon tulee arvioida.</p> <p>3. Terveellinen ja turvallinen elinympäristö Strateginen yleiskaava toteuttaa tavoitetta pääosin hyvin. Digitaalisessa ja paikkatietoon sidotussa kaavassa olisi esitettävissä myös mahdolliset pilaantuneen maaperän kohteet (MATTI-rekisteri) ja sellaiset olemassa tai muuten tiedossa olevat teollisuusalueet ja ympäristöluvalliset laitokset, jotka edellyttävät riittävää etäisyyttä muihin toimintoihin, kuten asumiseen tai virkistykseen. Mainittujen, mahdollista selvittämistä ja/tai maankäytön yhteensovittamista edellyttävien, kohteiden ja laitosten tietojen lisäämistä kaavaan tai kaava-aineistoon esitetään harkittavaksi.</p> <p>4. Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat Strategisen yleiskaavan lähtökohdat tavoitteen toteutumiselle ovat hyvät. Ekologisen selvityksen kattavampi huomioon ottaminen myös kaavan teemakartalla edistäisi paremmin luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä.</p> <p>5. Uusiutumiskykyinen energiahuolto Valtakunnallinen energiaverkosto on otettu kaavassa huomioon</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kaupan sijoittuminen on käsitelty kaavaehdotuksessa ja huomioitu vaikutusten arvioinnissa. Miekkion alue merkitään selvitysalueeksi, jonka kehitystä tutkitaan tarpeen mukaan strategisen yleiskaavan seuraavissa päivityksissä. 2. Kaava-aineisto on täydentynyt liikenneselvityksellä. 3. pilaantuneen maaperän kohteet on esitetty kartalla. 4. Kaavakarttaan on merkitty laajat talousmetsäalueet (luonnonydinalueet), joilla on merkitystä ekologisina yhteyksinä. 5. Merkitään tiedoksi
<p>ELY-keskus</p> <p><i>Kestävä kehitys ja ilmastonmuutos</i></p> <p>Osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaan kaavatyössä seurataan YK:n kestävän kehityksen tavoitteita 2030. Hollolan kunnan tapa lähestyä yhdyskuntarakennetta ja sen</p>	

<p>kehittämistä strategisena kunnan kehittämisen kysymyksenä luo hyvän pohjan kestäväälle kehitykselle. Olemassa olevaan rakenteeseen tukeutuva kehittäminen on osaltaan ilmastotietoista suunnittelua hillitessään liikenteen kasvua ja käyttäessään viisaasti olemassa olevia resursseja. Rakennusperinnön säilymisen edistäminen ja rakennuskannan elinkaaren jatkaminen on kulttuurisesti kestävä kehitys ja osaltaan myös ilmastoteko. Pyöräilyreitistöjen kehittäminen edistää vähähiilistä liikkumista. Viher- ja ekologisten alueiden ja yhteyksien tunnistaminen ja niiden säilyttäminen ja parantaminen tukee sopeutumista ilmastonmuutokseen, viheralueet toimivat osaltaan myös hiilinieluinä. Kaavaselostukseen esitetään kootusti kuvattavaksi, miten kaavalla vaikutetaan OAS:ssa esitettyihin kestävä kehityksen tavoitteisiin, ja samalla pohdittavaksi olisiko vielä keinoja, miten strategisen yleiskaavan suunnittelussa ja suunnittelumääräyksillä voitaisiin edistää ilmastotietoista maankäyttöä, asemakaavoitusta ja rakentamista, ja mitä mahdollisia selvitys- ja suunnittelutarpeita jää seuraavalle päivityskierrokselle tehtäväksi.</p> <p>Hulevesien hallinnan strategiset tavoitteet ja suunnitteluperiaatteet esitetään käsiteltäväksi myös yleiskaavan päivityksen yhteydessä.</p>	<p>Kaavaselostukseen on asiakohtaisesti lisätty YK:n kestävä kehityksen tavoitteita 2030 koskeva osuus ja ilmaston muutoksen hillitsemistä maankäytön suunnittelulla edistävät toimenpiteet ja selvitys siitä, miten suunnittelumääräyksillä edistää ilmastotietoista maankäyttöä, asemakaavoitusta ja rakentamista, ja mitä mahdollisia selvitys- ja suunnittelutarpeita jää seuraavalle päivityskierrokselle tehtäväksi.</p> <p>Hulevesien hallinnasta tarkoitus tehdä Hollolan kunnassa erillinen koko kunnan aluetta koskeva selvitys, joka on jatkossa liitettävissä osaksi strategista yleiskaavaa.</p>
<p>Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo</p> <p><u>Arkeologinen kulttuuriperintö</u> Hollolan viimeisin muinaisjäännösten yleisinventointi on tehty vuonna 2004 silloisen Hollolana alueella. Sen jälkeen on tehty pienialaisia inventointeja mm. kaavahankekohtaisesti. Kaavatyössä tarvittavat tiedot alueen muinaisjäännöksistä ovat tämän hetkien tiedon pohjalta ajan tasalla ja merkitty oikein kaava-asiakirjoihin.</p> <p>Tietoja tulee kuitenkin tarkentaa siten, että</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Yleismääräysten kohta <i>muinaismuistoalueet- ja kohteet</i> muutetaan muotoon: <i>muinaismuistoalueet ja -kohteet ovat muinaismuistolain (295/1963) suojaamia, menneisyyden ihmisten toiminnasta säilyneitä jäänteitä.</i> 2) Teemakartan ja kaavaselostuksen selitteet <i>keskiaikainen ryhmäkyläalue ja keskiaikainen ryhmäkyläkohde</i> muutetaan muotoon <i>historiallinen kylätonttialue ja historiallinen kylätonttikohde</i> 3) Kaavaselostuksen kuvan 4-27 Muinaisjäännökset Hollolassa selitteen kohtaa muutetaan siten, että merkinnät vastaavat Museoviraston vuoden 2020 ohjeistusta tai kirjainmerkinnät (sm/SM) jätetään kokonaan pois: kohteet ja alueet esitetään samoin kuten kuvan 4-28 seliteosassa ovat inventoidut maisema- ja kulttuuriympäristöalueet 	<p>Merkittään tiedoksi</p> <p>Merkintä on muutettu lausunnossa esitetyn laiseksi</p> <p>Merkintä on muutettu lausunnossa esitetyn laiseksi</p> <p>Teema karttaan merkitään kohteet siten, että kirjainmerkinnät (sm/SM) jätetään kokonaan pois: kohteet ja alueet esitetään samoin kuten kuvan 4-28 seliteosassa ovat inventoidut maisema- ja kulttuuriympäristöalueet.</p>

<p><u>Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema</u></p> <p>Strategisen yleiskaavatyön yhteydessä on tehty Hollolan kulttuuriympäristöselvitys ja sen yhteydessä luotu tietokanta.</p> <p>Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY2009) on syytä merkitä omalla rajauksella maakuntakaavan tapaan. Lakisuojelukohteiden osalta asiantuntijaviranomainen on Museovirasto, mikä tulee korjata kaavamääräyksiin.</p> <p>Hollolan strateginen yleiskaava sisältää tulevaisuuden visioita ja linjauksia, joiden yhteensovittaminen kulttuuriympäristöarvojen kanssa ei välttämättä ole ongelmattonta. Valtatien 12 valmistuminen on johtamassa väistämättä valtatie ympäristön voimakkaaseen maisemalliseen muutokseen muun muassa rinnakkais- ja yhdysteiden rakentamiseen Okeroisten alueella. Näiden tarkemmassa suunnittelussa kulttuuriympäristön arvojen säilymisen tulee yhtenä strategisena lähtökohtana.</p>	<p>Määräyksiä kulttuuri ympäristön säilyttämisestä on täydennetty yleismääräyksiin sekä määräys kohtaisesti maininta; Asemakaavoituksessa ja muussa yksityiskohtaisessa suunnittelussa tulee ottaa huomioon pääkartan lisäksi yleiskaavakarttojen 2-5 merkinnät ja noudattaa niihin liittyviä määräyksiä.</p>
<p>Fingrid</p> <p>Hollolan alueelle sijoittuu Fingridin 400+110 kV Hikiä - Orimattila –voimajohto, joka on tällä hetkellä 110 kV käytössä.</p> <p>Fingridillä ei ole kommentoivaa kaavaluonnosmateriaaliin liittyen.</p>	<p>Merkitään tiedoksi</p>
<p>Hollolan ympäristöyhdistys ry</p> <p>Strateginen yleiskaava on oikeusvaikutteinen. Viherverkoston ekologiset käytävät ja virkistysreitit on kuitenkin esitetty vain ohjeellisina tai tarpeina, jotka ratkaistaan vasta tarkemmassa suunnittelussa eli asemakaavavaiheessa. Silloin ne usein jäävät toteuttamatta.</p> <p>Luonnon monimuotoisuuden ydinalueet ekologisine yhteyksineen ja virkistysreititeineen on nostettava muun suunnittelun lähtökohdaksi eli ne pitää olla strategisessa yleiskaavassa ratkaistu niin, ettei niitä voi enää muuttaa tai unohtaa.</p> <p>Oleennaista on myös viheralueiden hoito: luonnonmukaisessa kasvillisuudessa viihtyy enemmän lajeja kuin tarkkaan hoidetussa; VL merkintä ei takaa, että metsähoito huomioisi mm. ekologiset yhteydet. On annettava erikseen kaavamääräyksiä ja asemakaava-alueilla maisematyöluja.</p> <p>Ekologisista yhteyksistä tarvitaan lisää tietoa, koulutusta ja ohjeistusta, jotta ne pystyttäisiin paremmin huomioimaan kaavoituksessa ja käytännön toteutuksessa.</p>	<p>Strateginen yleiskaavan merkinnät ovat pääosin ohjeellisia. Jatkosuunnittelussa on huomioitava myös kaikki ohjeelliset merkinnät. Viherverkostojen jatkuvuus huomioidaan asemakaavoituksessa.</p> <p>Maankäytön suunnittelu on useiden eri lähtökohtien yhteensovittamista.</p> <p>Strateginen yleiskaavassa ei ratkaista viheralueiden hoitoon liittyviä asioita. Asemakaavassa voidaan antaa tarkentavia määräyksiä viheralueita koskien.</p> <p>Merkitään tiedoksi</p>

Olellaista on myös, että luonnon monimuotoisuuden ydinalueet ja ekologiset ja virkistysyhteydet ymmärrettäisiin pitää puustoisina eli niiden metsiä hyödynnettäisiin jatkuvan kasvatuksen menetelmällä (avohakkuut jäisivät näiltä osin historiaan).

Kehätien lounaispuolella on laaja luonnon monimuotoisuuden ydinalue, joka menee päällekkäin kierrätyspuiston ja jätteen loppusijoituspaikaksi ehdotetun VE 1:n eli pääkartan selv- merkinnän kanssa. Selvitysalue aiheuttaa virkistysyhteyksille kriittisen kohdan eli ns. pullonkaulan. Se poistuu, kun jätetään selv-kuvio toteuttamatta. Kehätien selv-alueen tuntumaan on kaavailtu runsaasti lisää asuinalueita mm. Hirvimäen omakotialue. Kartano-Kumpulän ja Perhoslaakson omakotialueiden lähivirkistysalueet ovat kaikkoamassa suunnitellun jätteenkäsittelyalueen vuoksi. Kehätien lounaispuoleista biodiversiteetti- ydinaluetta, viheraluetta ei saa uhrata toisarvoiseen toimintaan.

Koivusillanjoen varsi on luonnoksessa merkitty maa- ja metsätaloustaloukselliseksi alueeksi, jolla on erityisiä ympäristöarvoja. Tämä merkintä ei ole statukseltaan riittävä, vaan se on vaihdettava vähintään luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittäväksi alueeksi tai mieluummin suojelualueeksi. Merkinnän riittämättömyyttä kuvaa se, että v. 2004 tehdyn kuntakeskuksen luonto- ja maisemaselvityksen mukaan koko Koivusillanjoen varsi kuuluu liitoravan elinympäristöön.

Liito-oravakannan (ns. sateenvarjolaji ja luonnon monimuotoisuuden indikaattorilaji) elvyttämiseksi on joen varteen varattava satoja metrejä leveä metsäkaista, jota hoidetaan jatkuvan kasvatuksen menetelmällä eikä avohakkuilla. Perusteluna on: "Kestävät kaupunkiseudut - teoksessa (Söderman & Saarela 2011) on määritelty toimivan ekologisen yhteyden leveydeksi taajamassa 300 m ja taajaman ulkopuolisella kaupunkiseudulla 500-1000 m.

Koivusillanjoen länsipuolella on kehätiessä kallon avoleikkaus, johon voisi toteuttaa monille nisäkkäille mm. hirvieläimille sopivan viheryhteyssillan kehätien aiheuttaman estevaikutuksen poistamiseksi.

Melkkaanoja, jonka latvapuro alkaa Vanhatalon pellon lähteistä, on myös oivallinen ekologinen käytävä. Sen soisi jatkuvan kartoilla viherkäytävänä kaikkina haaroineen Koivusillanjokeen asti.

Miksi luontoteemakarttaan ei ole merkitty kehätietä. Sen olisi hyvä näkyä ehdotuskartassa.

Messilän matkailukeskus katkaisee Salpausselkä-Tiirismaan yhtenäisen ekologisia ja virkistysellisiä arvoja sisältävän alueen. Matkailukeskuksen menestys perustuu näihin samoihin arvoihin. Parhaiten matkailua edistäisi

Laajat yhtenäiset metsäalueet, jotka muodostavat ns. luonnon ydinalueet, ovat pääosin yksityisiä talousmetsiä. Erityiset luontokohteet ja -arvot otetaan huomioon metsänhakkuita suunniteltaessa.

Kehätien eteläpuolella on laaja talousmetsäalue, jota viherverkostoselvityksessä on kutsuttu luonnon ydinalueeksi. Selv-merkinällä osoitetun alueen ympäristöön jää runsaasti talousmetsää, jota voi edelleen käyttää jokamiehen oikeudella virkistyskäyttöön.

Päijät-Hämeen vaihemaakuntakaavan luonnosvaiheen jälkeen jätteenkäsittelyalueen aluerajausta on pienennetty Koivusillanjoen ekologisen yhteyden kohdalla.

Tarkemman suunnittelun yhteydessä selvitetään ekologisen verkoston leveys niin että se toimii mahdollisimman hyvin luonnon monimuotoisuuden kannalta ja on sijainniltaan ja leveydeltään riittävä.

Ekologinen verkosto kulkee valtatie 12:n alin Luhdanjoen kohdalla rautatien suuntaisena.

Melkkaanoja on viherverkostoa koskevassa selvityksessä sinityhteytenä. Melkkaanoja osoitetaan ekologisen yhteytenä.

Kaavakartoille merkitään uusi valtatie 12 eli Lahden eteläinen kehätie.

Ekologinen käytävä teollisuusalueen ja golfkentän välissä on kapeimmillaan 50 metriä leveä. Golfkentällä on myös paljon metsäsaarekkeitä

Salpausselkä-Tiirismaan arvon kohottaminen kansalliseksi kaupunkipuistoksi. Ekologinen yhteystarve on toteutettava golfkentän ja Keskikankaan teollisuusalueen väliin tarpeeksi leveänä.

Viherverkostoon on hyvä lisätä myös Mieholan kylän Mustikkamäki, jonka luonto on vertailtavissa Kapervuoren luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeään luonnonsuojelualueeseen.

Maakuntakaavassa tie, joka on merkinnällä yt(o)43, on maakuntakaavan asemoitu kulttuuriympäristön ja maiseman kannalta maakunnallisesti arvokkaalle alueelle. Tien sijainti on punnittava tarkkaan. Yhdistys ehdottaa, että se merkittäisiin kehätien Nostavan liittymästä koilliseen kohti Lahden puolella olevaa Jankkarinkadun ja Ala-Okeroistentien risteystä. Kun se kulkisi pitkin tilan 98-435-7-327 kaakkoisrajaa maaston muotoja noudattaen, pitkälti laaksossa, se ei häiritsisi kulttuurimaisemaa eikä sen liikenteestä aiheutuva melu asukkaita. Pähkinämäen rinne on rajalla loivimmillaan. Kyseisellä rajalla on aiemmin ollut tierasite, mutta se on muutama vuosi sitten rakentamattomana poistettu.

Asutusta ja TPY- alueita (työpaikat ja palvelut, joille ympäristö asettaa erityisiä vaatimuksia) kehätien läheisyyteen suunniteltaessa on erityisesti huomioitava maaperän rakenne ja topografia eli maaston korkeussuhteet.

Strategisessa yleiskaavassa on kiinnitettävä enemmän huomiota maaperän rakennettavuuteen asuin- ja TPYalueita sijoitettaessa. Maa- ja kiviainesten kuljettamista on vähennettävä, koska se aiheuttaa runsaasti päästöjä ja turhia kustannuksia.

Ranta-alueille ei tule ohjata vakituista asutusta eikä kuntakeskuksen lähijärville vapaa-ajan asutustakaan, koska silloin hävitetään Hollolan vetovoimatekijät. Se ei ole myöskään sosiaalisesti oikeudenmukaista.

Hulevesiverkosto pitäisi olla strategisessa yleiskaavassa. Hulevesien muodostumista pitäisi ehkäistä ja ne on imeytettävä mahdollisimman lähelle syntypaikkaa. Nykyinen rakentamiskulttuuri, jossa kalliit tasataan ja alavat paikat korotetaan louhoksella ja sepelillä, lisää asfalttipintojen ja siten hulevesien muodostumista. Hulevedet ovat ongelma epäpuhtauksien sekä kovien, eroosiota aiheuttavien tulvavirtaamien takia. Kirkkaat lähdepurot samentuvat, liettyvät ja purojen eliöstö yksipuolistuu, mikä vaikuttaa mm. taimenen elinmahdollisuuksiin. Yhdistys ehdottaakin

joista on hyötyä alueen luonnonvaraisille eläimille ja kasvillisuudelle.

Viherverkostoon lisätään myös Mieholan kylän alue.

Tieyhteys on ohjeellinen ja kaava mahdollistaa yhteyden, joka on myös maakuntakaavassa. Linjauksen tarkempi sijainti tutkitaan yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä. Tarkemman suunnittelun yhteydessä huomioidaan tien sijainti kulttuurimaisemassa. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tehdään myös meluselvitykset.

TYP alueiden ja muiden kehätien varren alueiden jatkosuunnittelun yhteydessä huomioidaan alueen sijainnin asettamat vaatimukset sekä rakentamisen soveltaminen ympäristöön.

Rakentaminen suunnitellaan siten että maamassoja ja louhinnoista syntyviä maa-aineksia voidaan käyttää alueella tai mahdollisimman lähellä kohdetta, joista maa-aineksia otetaan.

Strategiseen yleiskaavaan on merkitty Vesikansaan ranta-alue, jolla loma-asutus voidaan liittää osaksi asemakaavoitettavaa asuinalueita. Asemakaavoitus mahdollistaisi alueen kytkemisen vesihuoltoverkostoon, jolloin ranta-alueen kiinteistöjen aiheuttamat vaikutukset Vesijärveen vähenisivät. Alue on jo tiiviisti rakennettu ja uusia rakennuspaikkoja rantaan ei muodostu. Kuntakeskuksen järvien rannoille ei tule uutta asutusta strategisesta yleiskaavan ohjauksella.

Strategisessa yleiskaavassa on määräys, joka edellyttää, että osayleiskaavojen ja asemakaavojen yhteydessä laaditaan kaava-alueille hulevesiselvitys. Em. selvityksissä huomioidaan kaava-alueita laajemmat alueet. Kaavakohtaisesti annetaan määräyksiä ja ohjeita hulevesien käsittelystä sekä imeyttämistä ja ohjaamisesta maastoon. Koko kuntaa koskeva

<p>hulevesistrategiaa strategisen yleiskaavan ehdotusvaiheeseen.</p> <p>Myös tuulivoimapuistot ovat strategisia kohteita, jotka pitää näkyä yleiskaavassa.</p> <p>Yhdistyksen mielestä Paassillan TP- alue (tilaa vaativat elinkeinotoiminnot) mahdollistaa onnettomuusriskille alttiin toiminnan. TP on ”ympäristövaikutuksiltaan merkittäviä luonnonvara - tai muun logistiikan tai jätteen käsittelyn tai kierrätyksen yritystoimintaa”. Samanlainen riski on selv - alueelle maakuntahallituksen linjaama jätteenkäsittelyaluekin. Onko Hollolan strategisen yleiskaavan päivityksen luonnosta laadittaessa otettu huomioon seuraavaa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Valtakunnallisilla alueidenkäyttötavoitteilla halutaan varmistaa, että:”<i>Haitallisia terveysvaikutuksia tai onnettomuusriskejä aiheuttavien toimintojen ja vaikutuksille herkkien toimintojen välille on jätettävä riittävän suuri etäisyys</i>”. 2. Kaavaselostuksessa mainitaan: ”<i>Strateginen yleiskaava mahdollistaa toimintojen joustavan sijoittamisen ja sekoittumisen, mutta ottaa kantaa siihen, että ympäristöhäiriöitä aiheuttavat elinkeinotoiminnot tulee sijoittaa riittävän etäälle asutuksesta ja pohjavesialueista. Kaavoituksessa on huolehdittava, ettei riskille alttiita toimintoja sijoiteta liian lähelle vaaraa aiheuttavia laitoksia tai varastoja. Esimerkiksi päiväkodit, koulut, huoltolaitokset, sairaalat, asunalueet ja vilkkaat liikenneväylät sekä luonnon kannalta erityisen herkkät tai tärkeitä alueet ovat tässä tarkoitettuja riskialttiita toimintoja.</i>” <p>Paassillan TP-merkintä on vaihdettava TPY-merkinnäksi ja jätteenkäsittelyalue kaatopaikkoineen (selv) hylättävä. Hollolan suurimman asutustaajaman kupeeseen ei sovi kumpikaan ”Kierrätyspuisto”.</p>	<p>hulevesiselvityksen laadinta on suunnitteilla lähivuosina.</p> <p>Tuulivoimapuistoja ei esitetä strategisessa yleiskaavassa.</p> <p>TP -alueet on sijoitettu harkitusti uuden valtatie lounaispuolelle etäämmäs herkistä toiminnoista. Alue on laaja ja sen sisällä voi olla erilaisia ympäristöhäiriöitä aiheuttavia toimintoja. Asemakaavoituksella tarkennetaan alueen käyttöä ja lupakäsittelyjen yhteydessä varmistetaan, että riittävät suojaetäisyydet toteutuvat. Alueen läheisyydessä ei ole asutusta eikä pohjavesialueita.</p> <p>Selv-alueeksi on merkitty alue, jolle Päijät-Hämeen vaihemaakuntakaavan ehdotuksessa on esitetty seuraavalla kaavamerkinnällä aluevaraus jätteenkäsittelyalueelle. Selvitysalue, selv-merkintää täydennetään strategisesta yleiskaavaan 2020 ehdotusvaiheessa. Selvitysalue koskevaan kaavamääräys on muutettu muotoon; Alueelle tutkitaan mahdollisuutta sijoittaa kiertotaloutta ja jätteenkäsittelyä pääsääntöisesti teollisuushalleissa harjoitettava yritysalue. Alueelle ei tule loppusijoitettavia maa-aineksia eikä muita loppusijoitettavia materiaaleja. Jätteenkäsittelyalueelle suoja-alue ympäristöhaittojen varalta tulee olla selvitysalueen sisällä.</p>
<p>Hollolan yrittäjät</p> <p>Hollolan Yrittäjät ry:n hallitus suhtautuu erittäin myönteisesti uuden liiketoiminnan ja uusien liiketoimintatyyppien tuomiseen Hollolan kunnan alueelle. Hallitus näkee korkeamman jalostusasteen kierrätysliiketoiminnan erittäin potentiaalisena tulevaisuuden liiketoimintana, kun kierrätys sisältää materiaalien ja tuotteiden uusiokäyttöä, re-manufacturing -toimintaa ja materiaalien jalostamista uuteen käyttöön sekä materiaalien ja tuotteiden myymistä kuluttajille uudelleen</p>	<p>Paassillan alueelle eteläpuoliselle alueelle on mahdollistaa sijoittua korkeamman jalostusasteen kierrätysliiketoimintaa. Alueella on jo voimassa olevassakin strategisessa yleiskaavassa määräys;</p> <p>Tilaa vaativat elinkeinoalueet</p> <p>Sama kaavamääräys ja hieman laajempi aluerajaus on strategisen yleiskaavan 2020 ehdotuksessa.</p>

<p>käytettäväksi. Hollolan esittää lausuntonaan Hollolan strategisen yleiskaavan 2020 luonnosvaiheessa, että kaavassa tähän mennessä kierrätyspuistolle varatun alueen kaavamerkintä poistettaisiin ja alue varattaisiin kunnalle korkeampaa jalostusasetta ja ansaintapotentiaalia tuottavaan toimintaan.</p> <p>Maakuntakaavan valmistelussakin mainittu alue on sijainniltaan liian hyvä ja keskeinen esitettyjen selvitysten mukaisen alemman jalostusarvon kierrätystoiminnalle ja jakeidenloppusijoituspaikaksi, onhan kuntamme asutus kasvanut tuohon suuntaan ja uuden VT12:n ulottaessa vaikutuksensa alueelle.</p>	<p>Aluetta kehitetään teollisuuden, työpaikkojen ja muiden sellaisten toimintojen alueena, jotka edellyttävät hyviä liikenneyhteyksiä, paljon pinta-alaa rakentamiselle tai aiheuttavat lähialueella mahdollisia melu-, värinä- tai muita ympäristöhäiriöitä. Alueelle voidaan muun työpaikkarakentamisen ohella sijoittaa tuotannolliseen pääkäyttötarkoitukseen liittyviä myymälätiloja. Alueen rakentaminen edellyttää asemakaavaa.</p> <p>Aluekohtaiset määräykset: Paassilta alueen teollisuus- ja työpaikka-alueelle voidaan muun toiminnan ohella sijoittaa seudullisesti tärkeitä ja ympäristövaikutuksiltaan merkittäviä luonnonvara- tai muun logistiikan tai jätteen käsittelyn tai kierrätyksen yritystoimintaa.</p> <p>Nostavan alueen kehittämisessä on huomioitava alueen merkitys seudullisesti tärkeänä tavaraliikenneterminaalin ja teollisen jatkojalostuksen alueena.</p> <p>Ojastenmäen alueen kehittämisessä tulee ottaa huomioon alueen sijainti osittain pohjavesialueella.</p> <p>SELV määräys rajataan uudelleen vaihemaakuntakaavan ehdotuksessa olevan alumerkinnän mukaisesti. Selvitysalue, selv-merkintää täydennetään strategisesta yleiskaavaan 2020 ehdotusvaiheessa. Selvitysaluea koskevaan kaavamääräys on muutettu muotoon; Alueelle tutkitaan mahdollisuutta sijoittaa kiertotaloutta ja jätteenkäsittelyä pääsääntöisesti teollisuushalleissa harjoitettava yritysalue. Alueelle ei tule loppusijoitettavia maa-aineksia eikä muita loppusijoitettavia materiaaleja. Jätteenkäsittelyalueelle suoja-alue ympäristöhaittojen varalta tulee olla selvitysalueen sisällä.</p>
<p>Hausjärven kunta</p> <p>Kunnanhallitus on käsitellyt lausuntopyyntöä ja päättänyt olla antamatta lausuntoa. Hausjärven kunnan hallitus kuitenkin toteaa päätöksessään tarkennusta Päijänne-tunnelin sijoittumisesta rajapinnassa sekä nähtäväksi ne inventoinnit, joiden perusteella ekologinen yhteystarve ja kulttuuriympäristöalue rajautuvat Hausjärven kuntaan.</p>	<p>Päijänne-tunnelia ei merkitä kaavakartoille. Kaikki strategista yleiskaavaa 2020 varten tehdyt selvitykset ovat nähtävillä kunnan nettisivuilla.</p>
<p>Kartanon omakotiyhdistys</p> <p>Kartanon omakotiyhdistys kertoo mielipiteensä alussa esimerkkejä Tampereen seudulla toteutuneista jätteenkäsittelykeskuksista ja niistä saaduista kokemuksista esim. melu ja hajuhaittojen osalta. Mielipiteessä esitetään kysymys; Millaisia nämä haitat olisivat, jos vallitsevat etelä- ja lounaistuulet puhaltaisivat kaatopaikan, kuten nyt suunnitellun Kehätien, yli asutuskeskukseen eli Salpakankaalle?</p>	<p>YVA menettelyssä on tutkittu kierrätyspuiston mahdollisesti aiheuttamia haittoja ja niiden sijoitettavien toimintojen haittojen vaikutusalueita. Vaikutusten arvioinnissa, joka on tehty YVA:n yhteydessä, ei ole ilmennyt, että ohjearvoja ylittäviä vaikutuksia olisi nykyisille tiiviimmille asemakaavoitutuille asuinalueille. Vaikutukset jäävät alle kilometrin etäisyydelle suunnitellusta vaihemaakuntakaavan ehdotuksessa esitetystä kierrätyspuiston alueesta.</p>

Mielipiteessä on katsaus ympäristöriskoksista ja niiden rangaistuskäytännöistä, jonka lopuksi on esitetty kysymys; Tukes nimenomaan korostaa vieraiden aineiden, joita kaatopaikalle tulee joka tapauksessa sekä kuluttajilta että yrityksistä, merkitystä räjähdys- vuoto- ja tulipaloriskin kohottajana. Halutaanko näitä riskejä ottaa 13000 asukkaan Salpakankaan kupeeseen?

Mielipiteessä kerrotaan ja käydään läpi Kaatopaikka-, jätekeskus- ja jätekasapalot ja muut hajuhaitat otsikon alla, uusimmat ja aikaisemmin mainitsemattomat jätteenkäsittelyalueiden tulipalot. Luettelon lopuksi on kommentti; Kierrätyspuisto ei poista vaihtelevaa kysyntää. Jos joku jätteenkäsittely yritys ottaa kysyntärisikin (ei jatkokäsittelyä, ei asiakasta, hävitys ja loppusijoitus on kallista vieden liiketoiminnan katteet) ostaessaan jotakin jätettä, niin kierrätyspuisto ei ole ratkaisu. Haiseva pilaantunut / pilaantuva aine on ja makaa paikallaan. Mielipiteessä esitetään myös kysymys; Haluaako Hollola ottaa niin lähelle 13000 asukkaan asutuskeskusta tällaiset riskit jälkipolvien kiusaksi?

Otsikon Kaatopaikka uhkaa luonnon monimuotoisuuden ydinaluetta kohdassa on todettu, että suunniteltu kaatopaikka sijaitsisi luonnon ydinalueella.

Asukasviihtyisyyskysely kesä 2019 (Hollolan kunta / tiedote 26.8.2019) mukaan luonnon läheisyys ja ympäristö lisäävät asukasviihtyisyyttä ylitse muiden. Kierrätyspuisto oli jaetulla ykköstilalla asukasviihtyisyyttä laskevana tekijänä.

Sijaintipaikkaa vastustava adressi

6

Keväällä 2018 kerättiin Hollolan kaatopaikkahankkeen sijaintia, ei kiertotaloutta, vastustavan adressin. Adresseihin tuli yhteensä 1750 allekirjoittajaa. Alueen rajaaminen 287 ha:sta 152 ha:in ei ratkaise sijaintipaikkaa. Kaatopaikka on edelleen liian lähellä. Kehätie- kierrätyspuistokohteen aluerajauksen (9.4.2018) jälkeen adressiin on tullut yli 240 uutta Kehätie-kohteen sijaintipaikkaa vastustavaa allekirjoitusta.

Jos kierrätyspuisto toteutuu se lisää raskasta liikennettä Kartanon alueelle.

Yhteenvedossa todetaan, että Hollolan kehätie -kohde ei sovellut kierrätyspuiston sijaintipaikaksipaikaksi. Vaeltaminen, maastohiihto (hankikanto), maastopyöräily (Takamaantie), sienestys ja marjastus, luonnon monimuotoisuuteen tutustuminen (kasvit, eläimet, Koivusillanjoki), pyöräily alueen ympäristössä (Koskimyllyntie, Kuusenlanatie, Tikkakalliontie, Takamaantie, Paassillantie ja siitä eteenpäin Melkkaanniitty jne).

Selvitysalue, selv-merkintää täydennetään strategisesta yleiskaavaan 2020 ehdotusvaiheessa. Selvitysaluetta koskevaan kaavamääräys on muutettu muotoon; Alueelle tutkitaan mahdollisuutta sijoittaa kiertotaloutta ja jätteenkäsittelyä pääsääntöisesti teollisuushalleissa harjoitettava yritysalue. Alueelle ei tule loppusijoitettavia maa-aineksia eikä muita loppusijoitettavia materiaaleja. Jätteenkäsittelyalueelle suoja-alue ympäristöhaittojen varalta tulee olla selvitysalueen sisällä.

Raskasliikenne käyttää pääväyliä, jotka ovat liikennöinnin kannalta taloudellisesti ja kannattavampia yhteyksiä. Pääväylät alueella ovat valtatie 12 ja kantatie 54.

Koski-seura

<p>Hämeenkoski on maa- ja metsätalous valtaista aluetta, jossa on myös laajasti loma-asutusta sekä pienyritystoimintaa. Kaavoituksella tulee tukea pitäjän kehittymistä eikä aiheuttaa sille esteitä. Nyt yleiskaavassa on alueen rakenteeseen sopimattomia merkintöjä, jotka eivät vastaa alueen odotettavissa olevaa kehitystä ja jotka haittaavat maa- ja metsätalouden harjoittamista.</p> <p>Pitäjäkeskus Seurala on Hämeenkosken aktiivisten yhdistysten keskus, joten sen ympäristöä tulisi kehittää. Perinnemaisemat, Teuronjoki ja koskien ympäristöjä tulisi vaalia niiden arvoa virkistysalueena.</p> <p>Esimerkkeinä kunta voisi toteuttaa kaavanmukaiset kunnan omistamat lähivirkistysalueet Orttentien - sekä Viianportaan asuntoalueilla puisto- ja ranta-alueet. Tämä lisäisi asumisviihtyvyyttä sekä alueen kiinnostuvuutta asuinalueena ja vahvistaisi pitäjän asemaa palvelukeskuksena.</p> <p>Muistomerkialueet, Pyhän Laurin kirkonrauniot, Laguksen ja Paasikiven valtakunnallisestikin merkittävät muistomerkit, pitäisi huomioida merkittävimpinä ja panostaa niiden hoitoon, ylläpitoon sekä hyödyntämiseen matkailussa.</p> <p>Kulttuurimaisema merkinnät hajakylissä taas haittaavat maa- ja metsätaloutta. Alueiden tulisi olla tarkemmin kohdennettuja sekä välttää suurien alueiden varauksia varmuuden vuoksi.</p> <p>Kaava-alueiden VL- merkinnät ovat ylimitoitettuja ja niitä tulee pienentää merkittävästi, jos merkintää ei vaihdeta M-alueeksi, joka on paremmin paikkakunnan luonteeseen soveltuvaa. Maanomistajien kanssa ennallistettaviksi sovitut ulkoilureitit opastemerkintöineen tulisi kunnostaa mahdollisimman nopeasti. Muista ulkoilureittimerkinnöistä ja mahdollisesta toteutuksesta sekä kaavamerkinnöistä tulee sopia maanomistajien kanssa.</p> <p>Kaavaselosteen nykytilanteen kuvauksesta puuttuu kokonaan digitaalinen infrastruktuuri. Infrastruktuurin osalta tarkastelussa ovat mukana vain kadut, vesihuolto ja energihuolto. Vaikka kunta ei digitaalisen infrastruktuurin verkkoyhteyksistä vastaakaan, niiden toimivuus on kunnan tulevaisuudelle merkittävä ja niihin on syytä kiinnittää huomiota.</p> <p>Mielipiteessä on kerrottu lisäksi nykyisen digitaalisen infrastruktuurin heikkouksista Hämeenkoskella.</p>	<p>Strategisessa yleiskaavassa on otettu huomioon alueella voimassa oleva Hämeenkosken keskustan ja ympäristön osayleiskaava. Kaavamääräyksiä on tarkistettu vastaamaan osayleiskaavan merkintöjä. VL-alueita on muutettu MU-alueiksi. Strategisessa yleiskaavassa kuvaustapa ja sisältö ovat yleispiirteisempiä kuin voimassa olevan osayleiskaavan.</p> <p>Hollolan kunnan valmisteilla olevassa kaavoitusohjelmassa on yhtenä vuoden 2021 aikana aloitettavan asemakaavahakkeena kaavamuutos alueelle, joka sisältää Seuralan, Lestilä ja Pappilan sekä näiden väliin jäävät pitäjän keskuksen alueet. Alue ulottuu Teurojoen varteen. Kaavamuutoksella on tarkoitus huomioida alueen kulttuurihistorialliset arvot ja Teurojoen ympäristö virkistysalueena.</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Valtakunnallisesti- ja maakunnallisesti arvokkaat maisemakokonaisuudet on rajattuna myös maakuntakaavaan. Alueiden käyttö maa- ja metsätalouteen on edelleen mahdollista. Strategisessa yleiskaavassa on otettu huomioon alueella voimassa oleva Hämeenkosken keskustan ja ympäristön osayleiskaava. Kaavamääräyksiä on tarkistettu vastaamaan osayleiskaavan merkintöjä ja VL-alueita on muutettu MU-alueiksi.</p> <p>Digitaalista verkkoa e esitetä kaavakartoilla.</p>
<p>Lahden kaupungin lausunto</p>	

<p>Lausunnon laatinut Johanna Sääksniemi, yleiskaava-arkkitehti</p> <p>Maakunnallisesti merkittävien Nostavan logistiikka-alueen ja Kehätien uuden kierrätyspuistoalueen toteuttamismahdollisuuksia ei tulisi heikentää tuomalla asutusta liian lähelle em. kohteita. Yleiskaavassa ei tämän vuoksi tulisi osoittaa pientalotaajaman laajentamista länteen Nostavalla.</p> <p>Lausunnonssa todetaan hyvänä asiana sitä, että Lahden seudun kierrätyspuiston YVA-hankkeen mukainen Kehätien alue on otettu kaavassa huomioon, mutta koska Lahden seudullinen kierrätyspuisto on esitetty Päijät-Hämeen vaihemaakuntakaavan ehdotuksessa sijoitettavaksi Hollolan Kehätien alueelle, voisiko alueen merkitä kartalle jo tilaa vaativaksi elinkeinoaluevaraukseksi?</p> <p>Salpausselän erityispiirteitä ei ole huomioitu merkintänä kaava- tai teemakartalla tai kaavamääräyksissä.</p> <p>Viheryhteyksien, virkistys- ja polkupyöräreittien yms. jatkuminen kuntarajojen yli on otettu huomioon, mutta reitit eivät ole täysin yhteneväiset Lahden kaupungin puolelle osoitettujen reittien kanssa.</p> <p>Teemakartassa 5/5, ympäristövaikutuksia aiheuttavat toiminnot, on virheellisesti esitetty suojelualueen rajaus</p>	<p>Nostava-Tikkakallion alue on kunnan tärkein asutuksen laajenemissuunta. Mikäli kierrätyspuiston alue alkaa toteutumaan, huomioidaan sinne sijoittuvien toimintojen ympäristövaikutukset siten että ne eivät saa aiheuttaa haittaa asutukselle ja suunnitteilla oleville uusille asuinalueille.</p> <p>Alueelle ei tässä vaiheessa merkitä tarkempaa käyttötarkoitusta asian keskeneräisyyden vuoksi.</p> <p>Salpausselän kohdalla on merkitä, joka osoittaa sen olevan mukana harjujen suojeluohjelmassa ja että se on pohjavesialuetta.</p> <p>Strategiseen yleiskaavaan 2020 merkityissä viheryhteyksissä on huomioitu Lahden kaupungin puolelle olevat viheryhteydet.</p> <p>Kevyen liikenteen yhteyksien merkinnät tarkistetaan kaavakartalle ja suojelualuemerkintä poistetaan teemakartalta 5/5.</p>
<p>Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry, lausunnon laatinut Asta Sarkki Kenttäpäällikkö, MTK Metsälinja, Häme ja Uusimaa</p> <p>Edellisen kaavan voimaantulon jälkeen käytännön toiminnassa on havaittu ongelma kaavan AT-alueisiin liittyen. AT-alueilla metsälaki ei ole voimassa. metsänomistaja ole oikeutettu metsänhoitotöiden tai esimerkiksi metsätien perusparannukseen maksettavaan tukeen. Yksi vaihtoehto esittää nämä alueet kaavassa olisi käyttää M/At merkintää, jolloin metsälaki olisi voimassa, kunnes alue siirtyisi muuhun käyttöön ja At muuttuisi silloin ensisijaiseksi maankäyttömuodoksi.</p> <p>Nykyisin kaavojen viherrakenteessa käytettävät merkinnät ovat monelle maanomistajalle tuntemattomia. Näiden merkintöjen käyttöä olisi punnittava harkiten. Osa merkinnöistä saattaa informatiivisuuden sijaan muuttua rajoittavaksi myös sellaisessa tapauksessa, jossa näin ei ole tarkoitus toimia. Mikäli kaavaan merkitään ekologisia verkostoja tai luontokohteita, arvokkaita maisema-alueita yms. alueita, olisi kaavamääräyksessä tuotava selkeästi ilmi merkinnän luonne. Kaavaselostuksessa pitäisi tuoda kohteiden perustelut selkeästi esiin kohdekohtaisesti ja kertoa, mihin selvityksiin merkinnät perustuvat. Kaavamääräyksestä tulisi ilmetä, mitä toimintaa merkinnällä mahdollisesti rajoitetaan.</p>	<p>AT-aluemerkinnästä on luovuttu ja se on muutettu M-AT-alueeksi. M-AT alueet ovat suurelta osin maa- ja metsätalous käytössä. Hollolan kunnan alueelle on myös viimeisien vuosien aikana vähentynyt halu rakentaa asemakaavoitettujen alueiden ulkopuolelle eli ns. hajarakentaminen. KEMERA-rahoitus on mahdollista M-alkuisilla kaavamerkintöjen alueilla.</p> <p>Yleiskaavoitus on tarkempia suunnitelmia ja toimenpiteitä ohjaavaa. Kaavoituksen yhteydessä on vaikea varautua kaikkiin tuleviin tilanteisiin, joissa yleiskaavaa tullaan tulkitsemaan.</p> <p>Kaavassa esitetyt viherverkostot perustuvat viherverkostoselvityksen perusteella tehtyihin päätelmiin. Viherverkostoselvitys on nähtävillä kunnan nettisivuilla kaava-aineistoissa.</p>

<p>Esimerkiksi harjijensuojeluohjelman kohteilla rajoitetaan maa-ainestenottoa, ei esimerkiksi metsähakkuita. Mikäli kaavaselvityksessä viitataan luontoselvityksiin, nämä selvitykset tulisi olla kaavan liiteaineistossa niin, että niistä pystyy kohteittain löytämään kaavaa vastaavat alueet. Virkistykseen tarkoitetuista alueista tulee neuvotella maanomistajien kanssa etukäteen, jo kaavatöön alkuvaiheessa.</p> <p>Yksityismailla, joilla ei ole voimassa olevaa sopimusta virkistyskäytöstä, tulee VL-merkinnän sijaan käyttää MU-merkintää, jolloin merkintä ei rajoita toimintaa kohtuuttomasti, mutta virkistyskäyttö otetaan huomioon kaavassa. VL-merkintä muuttaa alueen pääkäyttötarkoitusta ja rajoittaa maanomistajan mahdollisuuksia toimia omilla maillaan, tällaisesta tulee sopia erikseen, samalla määrittäen korvaukset alueen käytöstä. Toteutumattomat VL-alueet on syytä muuttaa ehdotusvaiheen kaavaan MU-alueiksi.</p>	<p>Kaava-aineistoon kuuluvassa viherverkostaselvityksessä on tiedot selvityksessä käytetyistä lähteistä.</p> <p>VL merkintöjen laajuutta on tarkasteltu uudelleen ja niitä on supistettu huomattavasti ja muutettu MU-alueiksi.</p>
<p>Metsänhoitoyhdistys Päijät-Häme Ry</p> <p>Kaavan aineistoista ei löydy selvityksiä vaikutuksista maa- ja metsätaloudelle, vaikka kaava-alueesta valtaosa on yksityisten maanomistajien omistamia maa- ja metsätalouden käytössä olevia alueita.</p> <p>Kaavan A-merkinnällä merkityt alueet ovat liian laaja-alaisia. Metsälain mukaan niillä ei ole metsälaki voimassa ja myöskään metsätalouden tukea ei voi saada. Kuitenkin nämä alueet ovat pääsääntöisesti olleet ja ovat metsätalouden käytössä pitkälle tulevaisuuteen. Haluamme, että yksityisten mailla merkinnät mahdollistavat joko maa- ja metsätalouden täyden harjoittamisen tai antavat mahdollisuuden hyödyntää maata tonttimaana. Soveltuvista merkinnöistä on syytä sopia metsälainvalvojan Suomen metsäkeskuksen kanssa.</p> <p>Kaavakartta 2 (luontoarvot) sisältää liian epämääräistä tietoa. Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla erityisiä ympäristöarvoja-merkintä sekä Luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittävä alue ovat määräyksiltään erittäin epämääräisiä. Maanomistajien oikeusturva vaarantuu puutteellisista tiedoista.</p> <p>Luonnonsuojelualueiksi tulee merkitä vain olemassa olevat suojelualueet sekä maanomistajien kanssa jo sovitut suojelualueet.</p> <p>Yksityisten mailla olevat VL-merkinnät tulee muuttaa MU-merkinnäksi, ellei maanomistajien kanssa ole muuta sovittu. Ulkoilureiteistä tulee sopia maanomistajien kanssa.</p>	<p>AT-aluemerkinnästä on luovuttu ja se on muutettu M-AT-alueeksi. KEMERA-rahoitus on mahdollista M-alkuisilla kaavamerkintöjen alueilla.</p> <p>Toimivan ja taloudellisen yhdyskuntarakenteen ohjaamistarpeesta johtuen on tarpeen osoittaa alueita, joilla rakentamisen sijoittuminen, määrä ja laatu on tarpeen tutkia tarkemmin. Osalle näistä alueista on mahdollista rakentaa vain silloin kun se on asemakaavoituksella tutkittu.</p> <p>Kaava-aineistoon liitetään tiedot mitä luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittävää sellaiseksi merkityllä alueella on, jotta alueen arvojen suojelu on mahdollista. Tarkempi tieto auttaa myös arvioimaan ja tarkistamaan onko arvot säilyneet ja miten tulee toimia luontoarvojen säilyttämiseksi.</p> <p>Luonnonsuojelualueiksi on merkitty vain alueet, joista on luonnonsuojelulain mukaisesti päätetty.</p> <p>VL merkintöjen laajuutta on tarkasteltu uudelleen ja niitä on supistettu huomattavasti. Ulkoilureittien perustamisesta neuvotellen ja sovitaan maanomistajien kanssa.</p>
<p>MTK Hämeenkoski ry</p>	

Lausunnossa keskitytään Hämeenkosken alueen kaavamerkintöihin.

Hämeenkoskelta on laajoja peltoalueita merkitty kaavakarttaan merkinnällä kulttuuriympäristön tai maiseman kannalta valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokas alue. Kyseisen kohdan kaavamääräys ei mitenkään huomioi alueiden merkitystä maatalousalueina tai maatalouden edellytysten säilymistä. Aikaisemmin näillä alueilla oli MA-merkintä, jonka mukaisten määräysten sanamuoto mahdollisti maatalouden ja elinkeinonharjoittamisen huomioimisen. Sinänsä kaavassa oleva pelkkä M-merkintä on oikea, mutta koska alueita koskevat myös kulttuuriympäristömerkinnät on maataloudenharjoittamisen huomioiva sanamuoto saatava myös tähän kohtaan.

Kotieläinrakennus on usein järkevää sijoittaa nimenomaan peltoalueen keskelle, jolloin rehu- ja lantalogistiikka on mahdollista järjestää vähäisillä tonnakilometreillä ja muun liikenteen häiriöt minimoiden. Varmimmin maiseman avoimena pysymisen takaa maatalouden riittävä kannattavuus.

Hämeenkosken kirkonkylän ympäristöön on merkitty kaksi metsäaluetta VL-merkinnällä. MTK Hämeenkoski ehdotti VL merkinnästä luopumista jo voimassa olevan kaavan osalta ja kanta on edelleen sama samoin perustein. Erityisesti on todettava, että alueet ovat kohtuuttoman laajat suhteessa alueen asujaimistoon. VL merkintä yksityismailla on siis mielestämme erittäin kyseenalainen, samoin reittien merkitseminen kaavakarttaan. Reittejä voi tuki perustaa mutta vain maanomistajien kanssa sopimalla.

Kaavaluonnoksessa Hämeenkoskelle on merkitty kaksi kylämäisen asutuksen AT-aluetta. Merkinnän pitäisi teoriassa helpottaa rakennusluvan saamista. Käytännössä näin ei ilmeisesti aina ole, koska kyläalue on MRL §16 mukaista suunnittelutarvealuetta. Kemera-rahoitusta käytetään muun muassa metsäteiden tekemiseen ja parannuksiin sekä taimikon hoitoon.

Puutumme myös kaavakartan 2 merkintöihin. Hämeenkosken alueelle on merkitty useita luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittäviä alueita. Kaava-aineistossa ei kuitenkaan ole tarkempaa tietoa, mitä näiltä alueilta löytyy/pitäisi löytyä. Maanomistajalla ei siis ole mahdollisuutta selvittää, onko tieto ajan tasalla tai toimillaan vaikuttaa siihen, mitä alueella pitäisi mahdollisesti suojella. Mikäli kohde on jo metsälain puolesta suojeltava tai säilytettävä sen merkitseminen kaavaan on täysin tarpeetonta. Kaikki metsälain perusteella suojeltavat kohteet on kuitenkin poistettava kaavamerkinnöistä.

Kaavamääräys "Alueiden käyttöä suunniteltaessa ja toteutettaessa on otettava huomioon alueella olevien

Kulttuurinmaisemia valtakunnalliset ja maakunnalliset koskevat rajaukset ja määräykset tulevat maakuntakaavasta ja on käytännössä päätetty maakuntakaavoituksen yhteydessä. Kaavamääräykset eivät estä kulttuurihistoriallisesti arvokkaiksi merkittyjen alueiden maa- ja metsätalouskäyttöä.

Maisema-alueita koskevia määräyksiä on ollut käytössä jo useita kymmeniä vuosia. Käytännössä maisema-arvot maatalouden rakentamisessa on pystytty hyvin ja huomioimaan maaseutu ympäristöissä tapauskohtaisella harkinnalla huomioimalla sekä maisema-arvot että maatalouden tarpeet. Maisema-arvoja koskevia kysymyksiä, yhteensovittamisia ja arviointeja on määrällisesti enemmän esillä monien muiden hankkeiden yhteydessä esim. tiehankkeiden, haja-asutuksen sijoittumisen yhteydessä.

VL merkintöjen laajuutta on tarkasteltu uudelleen ja niitä on supistettu huomattavasti. Ulkoilureittien perustamisesta neuvotellaan ja sovitaan maanomistajien kanssa.

AT-aluemerkinnästä on luovuttu ja se on muutettu M-AT-alueeksi. KEMERA-rahoitus on mahdollista M-alkuisilla kaavamerkintöjen alueilla.

Kaava-aineistoon liitetään tiedot ennen kaavan hyväksymiskäsittelyä mitä luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittävää sellaiseksi merkityllä alueella on, jotta alueen arvojen suojelu on mahdollista. Tarkempi tieto auttaa myös arvioimaan ja tarkistamaan onko arvot säilyneet ja miten tulee toimia luontoarvojen säilyttämiseksi.

Yleiskaavojen määräykset ovat ohjaavia ja arvojen säilymisedellytykset arvioidaan tarkemmissa suunnitelmissa ja toteutuksissa.

<p>merkittävien arvojen säilyttämisedellytykset." on epämääräinen.</p>	
<p>Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä, Ympäristöterveyskeskus</p> <p>Terveydensuojeluviranomaisella ei ole huomautettavaa Hollolan strategisen yleiskaavan 2020 luonnosvaiheen asiakirjoista.</p>	<p>Merkitään tiedoksi</p>
<p>Päijät-Hämeen pelastuslaitos</p> <p>- Päijät-Hämeen jätteenkäsittelyalueen kaavoituksessa tulee huomioida Pelastuslain (379/2011) 30 §:n mukaisesti sammutusveden järjestämisestä pelastustoimen tarpeisiin sekä automaattisen sammutuslaitteiston vedentarpeet. Alueelle tai alueen välittömään läheisyyteen tulee rakentaa riittävästi vesiasemia pelastuslaitoksen sammutusveden tarpeisiin.</p> <p>- Päijät-Hämeen jätteenkäsittelyalueen kaavoituksessa tulee huomioida pelastuslaitoksen kohteen saavutettavuus liikennejärjestelyin vähintään kahdesta eri ilmansuunnasta.</p> <p>- Päijät-Hämeen jätteenkäsittelyalueen kaavoituksessa tulee huomioida sammutusjätevesien hallinta.</p> <p>- Seveso alueella (Salpakankaan teollisuusalue) kaavoituksessa tulee huomioida, että kemikaalien teollista käsittelyä ja varastointia harjoittavat toiminnanharjoittajat varautuvat sammutusjätevesien hallintaan. (Laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta 390/2005 10 §)</p>	<p>Merkitään tiedoksi jatkosuunnittelua varten.</p>
<p>Puolustusvoimat, 1. Logistiikkarykmentti</p> <p>Lausunnossa todetaan, että Puolustusvoimat jatkaa Hälvälän ampuma- ja harjoitusalueen käyttöä ampumaradoilla tapahtuvien ammunnoilla sekä muun alueen käytöllä harjoitustoiminnassa. Alue ampumaratoineen on tärkeä puolustusvoimien normaali- ja poikkeusolojen harjoittelun ja toiminnan kannalta. Alueen laajuus ja hyvä rakennuskanta mahdollistavat usean joukon samanaikaisen alueella toimimisen. Lausunnossa kerrotaan puolustusvoimien käytössä olevan alueen käyttömääristä.</p> <p>Lausunnossa esitetään kaavaselostukseen muutosta alueen jatkokäyttöä koskevaa lause muotoon; Puolustusvoimat jatkaa Hälvälän alueen käyttöä toistaiseksi edellä mainituista syistä johtuen, eikä käytön lopettamista enää suunnitella.</p> <p>Puolustusvoimat esittää kartan 1/5 selitteessä olevan tekstin muuttamista seuraavasti:</p> <p>- nykyinen teksti: "Puolustusvoimien alue/muuttuva alue - uusi teksti:" Puolustusvoimien alue</p>	<p>Merkitään tiedoksi</p> <p>Selostukseen korjataan lause koskien alueen jatkokäyttöä.</p> <p>Kaavamääräys muutetaan lausunnossa esitetyn laiseksi.</p>
<p>Väylä</p> <p>Rautateitä koskevassa osassa lausuntoa todetaan, että Kerava – Lahti -rataosa on suunnittelualueen kohdalla nykytilanteessa kaksiraiteinen. Väyläviraston linjauksen</p>	<p>Kaavamerkintää tarkistetaan lausunnossa esitetyn laiseksi.</p>

<p>mukaisesti rataosalla tulee pitkällä tähtäimellä varautua kahteen lisäraiteeseen (yhteensä neljä raidetta). Lisäraidevaraukset ovat pitkän aikavälin varauksia, joiden toteuttamisaikataulu ei ole tiedossa. Rautatien läheisyyteen sijoituvissa kaavoissa on turvattava lisäraiteen toteuttamisedellytykset tulevaisuudessa. Yleiskaavassa Hakosilta – Lahti -rata on osoitettu merkinnällä kehitettävä rata. Väylävirasto huomauttaa, että lisäraidevarausten johdosta myös Hakosillasta etelään suuntautuva Lahden oikorata tulee osoittaa kaavassa kehitettäväksi radaksi.</p> <p>Vesiväylien osalta todetaan että, Väyläviraston ylläpitämät vesiväylät on merkitty pääkaavakartalle (1/5) merkinnällä vene-/laivaväylä, lukuun ottamatta Messilän väylää. Enonsaaren eteläpuolelta Messilän satamaan johtavan Hollolan kunnan puolella sijaitsevan Messilän väylän osuuden voisi myös merkitä kaavakartalle.</p> <p>Kaavakartalla on osoitettu vene-/laivaväylä -merkinnällä väylä Enonselällä Kiviniemen kärjestä Messilään, joka ei ole ns. virallinen (merikartoilla esitetty) väylä.</p> <p>Kaava-alueella sijaitsee kahdeksan Väyläviraston ylläpitämää kiinteää turvalaitetta, Lahti – Vääkysy väylän varrella sijaitsevat apuloistot (loistokojuja/-rakennelmia) sekä Vehkasaaren ja Hollolan väylän kummelit. Turvalaitteet sijaitsevat pääasiassa pienissä saarissa/luodoilla ja käytössä olevien rakennuspaikkojen läheisyydessä. Nämä on huomioitava mahdollista uudisrakentamista suunniteltaessa.</p>	<p>Merkitään kaavakarttaan myös Hollolan kunnan puolella sijaitsevan Messilän väylän osuus.</p> <p>Merkitä jätetään kaavakarttaan.</p> <p>Merkitään tiedoksi</p>
<p>Päijät-Hämeen maakuntaliitto</p> <p>Strategisessa yleiskaavassa 2020 suunniteltu uusi pientalotaajama Nostavassa kierrätyspuistoalueen läheisyydessä on ongelmallinen ja sijoittunee liian lähelle suunniteltua jätteenkäsittelyaluetta. Lain voimaiseen Päijät-Hämeen maakuntakaavaan 2014 nähden asumiseen osoitettu alue on laajempi ja sijoitettu aiempaa strategista yleiskaavaa laajemmin maakuntakaavan TP-alueelle (TP5 Nostavan liittymän työpaikka-alue). Koivusillanjoen ympäristön turvaamiseksi kaavaluonnoksessa on ohjeellinen ekologinen virkistysyhteys, sen riittävyttä tulee vielä harkita suunnitellun kierrätyspuistoalueen läheisyydessä.</p> <p>Strategiseen yleiskaavatyöhön on laadittu kaupan lähtökohta- ja kehitysanalyysi, josta selviää Hollolan kaupan</p>	<p>Nostava-Tikkakaloin alue on Hollolan tulevaisuuden kannalta tärkein asutuksen laajenemissuunta. Asutusta on voimassa olevaan strategiseen yleiskaavan verrattuna lisätty niin että se lähimmillään on 500 metrin päässä selvitysalueen eli vaihemaakuntakaavan jätteenkäsittelyalueen kaavaehdotukseen varatun alueen rajasta. Kierrätyspuiston asemakaavoituksessa on huomioitava, että alueelle ei sallita toimintaa, joka aiheuta haittaa asutukselle.</p> <p>Selvitysalue, selv-merkintää täydennetään strategisesta yleiskaavaan 2020 ehdotusvaiheessa. Selvitysaluetta koskevaan kaavamääräys on muutettu muotoon; Alueelle tutkitaan mahdollisuutta sijoittaa kiertotaloutta ja jätteenkäsittelyä pääsääntöisesti teollisuushalleissa harjoitettava yritysalue. Alueelle ei tule loppusijoittaa vaarallisia jätteitä ja merkittäviä määriä maamassoja. Jätteenkäsittelyalueen suoja-alueet ympäristöhaittojen varalta sijaitsevat selvitysalueen sisällä.</p>

<p>tilanne ja arvioitutarve suhteessa maakuntakaavaan. Selvityksen perusteella on mahdollista arvioida kaupan laskennallista tilantarvetta Hollolassa. Työssä on tarkasteltu kaupan rakennusoikeuden sijoittumista sekä arvioitu sen jakautumista kokonaismäärään. Vaikka maakuntakaavan tehtävänä on seudullisesti merkittävän kaupan sijoittumisen ohjaaminen, yleiskaava on keskeinen suunnitteluväline kunnan kaupan volyymin ja sijainnin ohjaamisessa. Yleiskaava välittää maakuntakaavan linjaukset asemakaavatasolle.</p> <p>Yleiskaavassa tulee määrittää kaupan ratkaisujen suunnittelu ohjeet asemakaavoitusta varten. Niillä on tärkeä rooli arvioitaessa maakuntakaavan kauppaa koskevien määräysten toteutumista.</p>	<p>Kaavaehdotukseen lisätään kauppaa ohjaavia määräyksiä.</p>

Yhteenveto strategisen yleiskaavan 2020 luonnoksesta saaduista mielipiteistä ja kooste vastineeksi mielipiteille

Mielipiteissä tuli 12 kpl. Eniten on ollut esillä kierrätyspuisto, jota vastustetaan 10 mielipiteessä. Kierrätyspuisto on kaavaluonnoksessa esitetty selv-alueena maakuntakaavaluonnoksessa esitettyyn paikkaan.

Muita aiheita ovat olleet

- **Kulttuurimaisemamerkinnot ja niiden tarpeellisuus**
- **Kaavamerkinnot AT, TP, TPY, MT ja VL**
- **Viherverkostot ja luonnonarvot**

Kierrätyspuisto

Mielipiteissä on esitetty useita syitä miksi kierrätyspuistoa ei tule sijoittaa selv-alueelle:

- tällainen toiminta ei kuulu kuntakeskuksen, saatikka asuinalueiden välittömään naapurustoon, ja kaikkein vähiten päiväkotij- ja koulukeskusten.
- pilaa Hollolan alueen arvon entisestään
- toisi melu-, pienhiukkas- ja hajusaasteita
- ympäristökatastrofien vaara suuri
- heikentää koko alueen imagoa ja houkuttelevuutta vakavasti
- vaikuttaa asuinkiinteistöjen arvoon
- elinkeinotoiminnalla uhka, kun maatila 0,5 km etäisyydellä
- maataloustuotteiden laatu heikkenee lähellä kierrätystoiminta-alueetta
- tuotantoeläinten olosuhteet muuttuvat huonommiksi lähialueella
- kierrätystoiminnan melu aiheuttama melu aiheuttaa stressiä kilpahevosille, joka vaikuttaa tuloksiin

- ilmanlaadun heikentyminen vaikuttaa hevosten herkkiin hengityselimiin ja altistaa infektioille
- välivarastoitavat hiilikasat leviävät tuulien ja myrskyjen mukana laajoille alueille
- maaperän/viljelysmaiden saastuminen
- VAT:n (Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet) periaatteet hyvän asuinympäristön suhteen eivät täyty
- YVA:ssa on kauttaaltaan vähätelty kierrätyspuiston vaikutusta pinta- ja pohjavesiin; uhkana Koivusillanjoen saastuminen
- uhkana pohjavesien saastuminen
- haittaeläinten lisääntyminen; rotat ja lokit, riski hevostalleille ja siellä oleville eläimille
- hankkeella on vaikutusta ekologiin yhteyksiin ja lähialueiden luontokohteisiin
- kierrätyspuisto on sijoitettu viherverkostoselvityksen mukaan luonnon ydinalueelle
- alueen rakentamisen ja toiminnan aikaisesta liikenteestä aiheutuvan merkittävää haittaa
- YVA selvityksen tuloksia pidetään epäluotettavina
- kierrätyspuiston sijoittamista ns. Kehätien vaihtoehdon esittämään paikkaan pidetään Lahden kaupungin intressinä

Vastine:

Kehätien eteläpuolella oleva selvitysalueen merkinnän muutetaan sellaiseksi, että alueelle sijoitettava toiminta ei saa haitata ympäristöä alueen ulkopuolella. Kaavamääräyksellä edellytetään, että alueelle ei tule myöskään loppusijoittaa vaarallisia jätteitä ja merkittäviä määriä maamassoja.

Kulttuurimaisemamerkinnot ja niiden tarpeellisuus

Mielipiteissä esitetään kulttuurimaisema-alueiden poistoa ja joissakin mielipiteissä alueiden pienentämistä. Mielipiteiden mukaan kulttuurimaisema-alueiksi merkinnästä on haittaa maatalouselinkeinoille.

Vastine:

Kaavassa teemakartoilla on esitetty valtakunnallisesti, maakunnallisesti ja paikallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt. Valtakunnallisesti arvokkaat maisemat ja rakennetut ympäristöt ovat osa valtioneuvoston hyväksymiä valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita. Maakunnallisesti arvokkaat maisemat ovat maakuntakaavassa. Hollolan kulttuuriympäristökohteet, arvokkaat maisemat ja rakennushistorialliset kohteet, on inventoitu ja esitetty Hollolan kulttuuriympäristöselvityksessä. Kohteet, jotka ovat paikallisesti arvokkaita, arvioidaan ja inventoidaan tarkemmin asemakaavoituksen tai muun yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä hankkeesta riippuen. Alueiden maatalouskäyttö ja peltojen viljely voi jatkua. Merkinnällä on vaikutusta rakentamisen ohjauksessa, siten että maisema-arvot pyritään säilyttämään.

AT-määräys

Mielipiteissä on esitetty että, AT-määräys rajoittaa rakentamista. A-merkinnän kautta metsälaki ei olisi voimassa kyseillä alueilla rajaten lisäksi myös alueet pois KEMERA (kestävän metsätalouden rahasto) -rahoituksesta.

Vastine:

AT määräys muuttuu kirjanyhdistelmäksi M-AT. Maaseutumainen kyläalue; Alueen pääkäyttötarkoitus on maa- ja metsätalous. Alueelle rakennettaessa huomioidaan alueen nykyinen kehitys kylämäisenä alueena. Alueella rakentaminen voi olla ympäröivää maaseutua tehokkaampaa. Alueella voi sijaita kyläasutuksen lisäksi asutusta häiritsemättömiä yritys-, palvelu- ja työtiloja. Kyläalue on MRL 16§ mukaista suunnittelutarvealuetta.

Suunnittelutarvealueeksi merkitseminen ei tarkoita sitä, että alueelle rakentamista rajoitetaan muuta maaseutualueutta enemmän. Alueelle rakennettaessa tulee hankkeen alkuvaiheessa tutkia tarkemmin hankkeen sopivuus ympäristöön ja esittää alustavat suunnitelmat rakennushankkeesta.

Hajarakentamisen tarve on vähentynyt kyläalueilla ja AT-alueet ovat pääsääntöisesti maa- ja metsätalouskäytössä, joten kirjainyhdistelmä on muutettu M-AT kuvaamaan paremmin alueiden käyttötarkoitusta. KEMERA-rahoitusta koskeva tulkinta muuttunee myös niin että alueille on mahdollisista saada tukia.

MT-, MA- ja M

Mielipiteissä on tuotu esille, että VL-merkintä ja määräys rajoittaa liikaan metsätaloutta. Kaavakartalla ei ole selitystä kaavamerkinnälle MT. Alue tulisi muuttaa M-merkinnäksi. Kyseinen merkintä tulee rajoittaa vain kunnan omille maille ja poistaa se käytöstä yksityisellä maalla. Ulkoreiteistä on muutoinkin sovittava yksityisen maanomistajan kanssa.

Vastine:

Kaavamerkintä on korjattu; MT vastaa MA merkintää.

VL-alueet muutetaan MU-alueiksi. Ulkoreiteistä sovitaan yksityisen maanomistajan kanssa, mikäli niitä perustetaan yksityisille maille.

VL määräykset

Virkistys alueita VL on pidetty Hämeenkosken keskustan alueella ja keskustan tuntumassa liian laajoina. Vanhatalon asuinalueen eteläpuolella Hollolan kuntakeskuksen tuntumassa olevat pellot ja maatilan tilakeskus tulee säilyttää rakentamattomana. Osa peltoalueesta TPY merkintä.

Vastine:

VL-alueet muutetaan MU-alueiksi. Ulkoreiteistä sovitaan yksityisen maanomistajan kanssa, mikäli niitä perustetaan yksityisille maille.

Vanhatalon alueen eteläpuoliset pellot ovat pääosin VL-aluetta, ja tarkoitus säilyttää rakentamattomina ja samalla maatilan talouskeskuksen lähialueet säilyvät rakentamattomina.

TP-merkintä

Mielipiteessä esitetään, että kaavaluonnoksesta/ehdotuksesta on poistettava Paassillan TP-alue ja Kehätien kierrätyspuiston aluevaraus: jätteenkäsittelyn mahdollistava yrittäjätoiminta, vaaralliset jätteet ja kaatopaikat eivät kuulu kuntakeskuksen läheisyyteen. Mielipiteissä on esitetty, että on edesvastuutonta sijoittaa haitallisia terveysvaikutuksia tai onnettomuusriskejä aiheuttavia toimintoja kuntakeskuksen ja muun asutuksen läheisyyteen.

Vastine:

Tilaa vaativat elinkeinoalueet, TP-merkinnän aluetta koskee määräys; Aluetta kehitetään teollisuuden, työpaikkojen ja muiden sellaisten toimintojen alueena, jotka edellyttävät hyviä liikenneyhteyksiä, paljon pinta-alaa rakentamiselle tai aiheuttavat lähialueella mahdollisia melu-, tärinä- tai muita ympäristöhäiriöitä. Alueelle voidaan muun työpaikkarakentamisen ohella sijoittaa tuotannolliseen pääkäyttötarkoitukseen liittyviä myymälätiloja.

Alueen rakentaminen edellyttää asemakaavaa. Asemakaavoituksessa ja muussa yksityiskohtaisessa suunnittelussa tulee ottaa huomioon pääkartan lisäksi yleiskaavakarttojen 2-5 merkinnät ja noudattaa niihin liittyviä määräyksiä alueiden ympäristöarvoista ja ympäristön laadusta.

Aluekohtaiset määräykset:

Riihimäentien varren alueen teollisuus- ja työpaikka-alueelle voidaan muun toiminnan ohella sijoittaa seudullisesti tärkeitä ja ympäristövaikutuksiltaan merkittäviä luonnonvara- tai muun logistiikan tai jätteen käsittelyn tai kierrätyksen alueita.

TP-alueita Hollolan kuntakeskuksen eteläpuolelle Kehätien luoteispuolella on luonnosvaiheen jälkeen muutettu osittain TPY-alueeksi. TPY-alue laajenee valtatievarressa. Näin etäisyys TP-alueilta asutukseen varatuille alueille kasvaa. Alue on laaja ja sen sisällä voi olla erilaisia ympäristöhäiriöitä aiheuttavia toimintoja, joiden soveltuvuus alueelle ja reunaehdot toiminnalle selvitetään, silloin jos toiminnasta aiheutuu ympäristöhäiriötä. Toiminnalle on haettava näissä tapauksissa ympäristölupa. Asemakaavoituksella tarkennetaan alueen käyttöä ja lupakäsittelyjen yhteydessä varmistetaan, että riittävät suojaetäisyydet, silloin kun niihin on tarvetta, toteutuvat.